

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

— Ofschoon er vroeger vermeld is, dat het Congres van Ems geen manifest aan het Fransche volk zou uitgeven, bevat toch de *Opinion Publique* een programma, op dat Congres vastgesteld, overeenkomstig met de meening, dat dit toch bekend moet gemaakt worden. De inhoud van dit programma is over het algemeen de volgende:

te... van onze natuurlijke grenzen, be-
mening van het tractaat van 1815, algemeene ontwap-
ning door... een officieel vredes Congres." Het
... het inwendige bestuur wordt
...
... dagblad, zegt heden,
... anhangig is betreffende
... met zijne nicht,
...
... welke op vele plaatsen
van Frankrijk ter onderteekening in omloop zijn,
tegen de he...
... hebben, ...
... heid van den ...
... verzekert, dat de heer de Passy bij het ministerie
eenige bekwame mannen heeft geroepen, welke hij
in het bijzonder belast heeft met de herziening van
... voorgesteld, betrefft op de ... In deze
... waarvan geen enkel dagblad tot dan
... heeft, ... besluten hebben,
... van het aan de verga-
dering sedert de eerste dagen van hare vereeniging
... voorgesteld moeten worden, is hetwelk de
... minder voorgesteld zal zijn.
... Het is thans zeker, dat ons leger in Italië
niet vermindert zal worden. De oorzaken, waar-
aan men dit besluit, door het bestuur genomen,
toeschrijft zijn deze: Oostenrijk, waaraan de over-
gave van Venetië niet meer de noodzakelijkheid
oplegt, om in Italië een aanzienlijk legerkorps te
houden, schijnt besluten te hebben zijne militaire
macht in Lombardij, in Toskane en in de Ro-
meinsche Staten te houden. Het lijkt geen twijfel,
of de ...
... ons
... tegenwoordig is, blijven.
... Wij hebben thans uit Gaste het stellig bericht
ontvangen, dat de Paas in geen deele zal toe-
staan, dat eenig vreemd gouvernement zich het regt
aanhadige hem, in het geven van een Constitutie
aan zijn volk, aan handen te leggen. Hij ontkent
het ten volle, dat de Romeinsche Staten van mee-
ning zijn, dat een dergelijke Constitutie voor haar
noodzakelijk is. Dat deze vijding een versla-
genheid bij het ministerie veroorzaakt heeft, is niet
te betwijfelen.
... De fondsen zijn heden genoteerd 3 pCt. Za-
turdag 56,86; heden 56,10; gebleven 56,50. 5 pCt.
Zaterdag 90,80; heden 90,80; gebleven 91,55.
Bankact. 2355.
... 4 September.
... gisteren door de Patrie gegeven bericht, dat
er niets van een huwelijk van den president aanhan-
gig is, wordt heden door den Moniteur bevestigd.
... Van alle kanten verneemt men, dat de pres-
dent op zijne kleine reizen overal met gejuich wordt
ontvangen, en dat men alles in liet werk stelt, om
van de sympathie voor den afstammeling des Keizers
blijken te geven.
... De Presse bevestigt heden de volgende veel be-
sprekende regels:
...
... en
... van het budget hand-
... een enkele regel
ontstaan.
... Het dagblad l'Orléans, onschoon niet begripende,
hoe de Presse, anders zoo getrouw aan het statu quo,
zulk regelen kan opheffen, verscheidt zich ten volle
met deze zelfde en roept uit: "Het bestuur toe:
...
... want de
... op een
... van een
... geheel Frankrijk in de ar-
... socialisme werpen. — Of wij
... de Republiek, dat
... of slechter
... van deze of gene op-
... niet meer
... zal kunnen
zeggen, wat Frankrijk dan te wachten staat."
... Het gouvernement heeft eene dépêche van den
... van Cher ontvangen, waarin deze meldt, dat
... in dat departement groote slagting maakt.
... de stad Nérondes is uit-
... hebben bijna allen
...
... dat tot dusverre geen agent in Hon-

... zal... Oostenrijk,
... naar Pesth, hoofdplaats van Hongarije,
... en waar ook de rijksdag zal zitting houden, zenden.
... De fondsen zijn heden genoteerd 3 pCt. 56,50;
56,50; 56,10; gebleven 56,15; 5 pCt. 91,90, 92;
91,25; gebleven 91,35; Bankact. 2365 à 2370.
NERLAND
In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal van heden, zijn besluiten genomen no-
pens de in onvoltallige vergadering ingekomen stuk-
... die bijeenkomst
... de afdeeling
...
... minister van Financien, ten geleide der Staatsrekening
van ontvangsten en uitgaven over 1848. — Druk-
... staande
... van Nye-
... Heemskerk, Bachins en van Doorn.
De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen
rapport in gereedheid wegens de voordragt tot
betrachting van de contracten met de Handel-
maatschappij. — Drukken, de beradslagingen bepaald
op Vrijdag, den 7. September, ten elf ure.
Nadat de commissie voor de petitiën, bij monde
van den heer Heemskerk, verslag had uitgebracht over
onderscheidene voorschriften, worden de vroeger aan
de orde gestelde algemeene beradslagingen geopend
over het ontwerp, tot opheffing van twee provin-
ciale belastingen in Friesland.
In dat ontwerp zijn drie wijzigingen gebracht. In
de overwegingen namelijk van het ontwerp, zoowel
als in art. 1, is, op voorstel van den heer de Meijer,
opgenomen de bepaling, dat de heffing der bedoelde
belastingen geschiedt over ieder van de jaren 1849
en 1850. Terwijl, op voorstel van den heer Ba-
chins, in art. 1 nog is opgenomen de bepaling, dat
de heffing geschiedt op de wijze van het besluit der
Staten van Friesland van den 28. Maart 1849.
Aldus gewijzigd, is het ontwerp, na langdurige be-
raderingen, aangenomen met 21 tegen 10 stem-
men. De zitting is daarna gescheiden.
GRAVENHAGEN 4 September.
In de zitting der Tweede Kamer van heden, heeft
de heer van Rossum, naar aanleiding van hetgeen
reeds in de tusschen de Kamer en de Regering ge-
wisselde stukken noemens de betrachting van het
contract met de Handelsmaatschappij is verhandeld,
verlof aan de Kamer gezraagd en verkregen om den
minister van koloniën te interpellieren noemens het
vraagstuk welke de redenen zijn die de Regering
vroeger hebben bewogen tot slechts eene gedeeltelijke
afbetaling van de schuld aan de Ned. Handelsmaat-
schappij?
De minister van koloniën heeft zich bereid ver-
klaard om dadelijk op die vraag te antwoorden,
doch niet in openbare zitting, maar in comité-gene-
raal, indien de voorzitter daartoe verlof gaf.
Dat verlof wordt onmiddellijk verleend; de open-
bare zitting opgeheven en veranderd in comité.
RIJ 4 September.
Op den marktdag van gisteren werd voor het
eerst van de nieuwe Koren-Bears gebruik gemaakt.
Het talrijk bezoek van landbouwers en handelaars,
de groote aanvoer, etc. getuigen van de behoefte
welke aan deze verbetering bestond, terwijl de doel-
matige inrigting van het geheel, al dadelijk is ge-
bleken. Daar de tijdsomstandigheden een eigen-
lijke inwijding niet gedoogden, hebben eenige inge-
zetenen der stad en omstreken met den avonds op
de groote zaal van het gebouw tot eene vrienden-
schappelijke bijeenkomst vereenigd.
UTRECHT 5 September.
De Staatsraad Gouverneur der provincie heeft de
volgende Circulaire verzonden:
"Onder alle takken van nijverheid, welke kunnen ge-
zegd worden het burgerregt in Nederland te verkrijgen te
hebben, en in verschillende tijdvakken zeer veel tot het
welzijn van ons Vaderland hebben bijgedragen, bekleedt
zeker de vervaardiging van laken en wollenstoffen een eerste plaats.
Bij de aanschouwing der tentoonstelling van nationale
nijverheids voortbrengselen, onlangs te Delft gehouden,
de aandacht op die der verschillende wolbewerkingen vestigende,
werdt de overtuiging geboren, dat deze voornaamste
tak van nijverheid zich thans nog gunstig beven vele an-
dere onderscheidt, en, voor zoo ver men oppervlakkig
oordeelen zoude, vermoedelijk, zoo al niet in prijs dan

... in deugdzaamheid, met gelijk... voortbreng-
selen moet kunnen wedijveren.
"Men zou dus komen tot de overtuiging, dat de
Nederlandsche laken en wollen... wereld-hand-
del eene voornaamste plaats inneemt... Nederl.
Indië, onder het genot...
het vreemd fabrikaat...
"Ten einde hieromtrent...
... oordeelen, is de...
laken en wollen stoffen...
... 1841
tot en met 1847, met...
wachting dat, onder...
bestaand besch...
stelsel, de invoer van het Nederlandsch fabrikaat verre
...
...
... de achteruitgang in
...
... stoffen op de ten-
toonstelling te Delft, is deze achteruitgang slechts aan
twee oorzaken toe te schrijven.
"1. Van gebrek aan kennis van de behoeften, ook
met betrekking tot de...
soorten van laken;
"2. Aan de voorkeur, door vreemde Europeesche kleer-
en rituelmakers of rijtuigbekleeders, in waarwil van het
beschermend tarief, aan het fabrikaat van binnenland-
aard gegeven.
"Om in het eerste gebrek, zoo veel mogelijk, te ver-
bieden, is een staat, getrokken uit de jaarmarkt, op last van
het bestuur op Java, gedrukt en voor het publiek ver-
krijgbaar gestelde Handelsverdragen van Java. Daarin
worden de verschillende ingevoerde artikelen en de gelde-
waarde van den invoer opgegeven, een einde aan onze
fabrikanten te doen zien wat er ingevoerd wordt en hoe
groot de behoefte schijnt te zijn, waarin zij, onder be-
scherming van het tarief, zouden kunnen voorzien.
"In het tweede gebrek zouden de fabrikanten zelf, in
hun welbegrepen belang, moeten voorzien door re-
laties op Java aan te knopen met de aldaar gevestigde
Nederlandsche kleer- en rijtuigmakers of rijtuigbekleeders.
Hoe bekwaamer deze zijn, en hoe meer hunne eigene be-
langen aan die der Nederlandsche fabrikanten worden ver-
bonden, des te zekerder en grooter zoude het debiet der
door hen te verwerken laken en wollen stoffen kunnen
zijn; want de goede smaak der Nederlandsche werklieden
zoude dan allengs door Chinese en Javaesche ambachts-
lieden gevolgd worden, waardoor het gebruik der Neder-
landsche fabrikaten zouden toenemen.
"De Minister van Koloniën heeft verneemd in het be-
slag der nationale nijverheid en op grond van de bij Z.
Excellencie overgelegde, door onze Indische Bestuurs-
commissie, voor onze Indische ambachten, wanneer
daartoe slechts welbestaande en overige pogingen worden
aangewend, mijne aandacht op dit onderwerp te moeten
vestigen, ten einde van het voormiddag, door tusschen-
komst van de Stedelijke en Plaatselijke Bestuurs-
commissie, de eer heb dezelve hierbij uit te noodigen, zoodanige
maatregelen te kunnen doen aan de fabrikanten en zoodanige ver-
dere personen of corporaties, als dezelve in het belang
der nationale nijverheid zullen nuttig oordeelen."
Uit den staat blijkt, 1. dat afname van de laken- en wol-
lenstoffen van inlandsehe oorsprong slechts 12 1/2 pCt. in-
komende regten en de vreemden 25 pCt. betalen, de in-
voer van vreemden groeter is, en 2. welke soort van
goederen derwaarts worden verzonden.
UTRECHT 6 September.
Bij het afbreken van de voorzijde van een
huis in de Prinsstraat, te Dordrecht, heeft men
daar dagen, 6 à 8 palmen beneden de werkplaats
van een bloem- en pompmaker, eene groote verzameling
van doodsbeenderen gevonden, welke aanleiding
tot vele geruchten heeft gegeven. De heer Smits
heeft echter uit de geschiedenis bewezen, dat aldaar
vroeger de St. Adriaans Kerk gestaan heeft, welke
in 1572 is afgebroken, op welker grond in 1818
huizen zijn gebouwd. De aldaar aangelegde straat
heeft men de Prinsstraat naar Prins Mauritz genoemd.
...
... De personen van H. M. Boers, van Geertui-
denberg, en C. van Turnhout, uit Waspik, die
tusschen Montfoort en Ysselstein aan de hen gele-
dende geregtedienaren ontkomen waren (zie onze
vorige), zijn te Raamsdonk in eene weide, onder
boudi verborgen, door den verdwachter en de mare-
chaussees overvallen en aangehouden.
...
... Sedert de laatste opgave zijn bij de onder-
geteekenden in dank de volgende giften ontvangen:
voor behoeftige choleraalijders uit kinderhand een
Coupon groot f 1,98 en aan geld f 1,14, van
de heeren P. I. en I. I. f 20; van den heer B.
f 5 en van den heer R. f 2.
Utrecht De geneesheeren der wijken L. en M.,
6 September J. G. KONING,
1849. P. J. KRAAMWINKEL.

Utrecht 6. Sept. 1849. C. D. VISSHOFF.

— Den 1 Sept. is van Vlissingen gezeld Zr. Mr. korvet Sumatra, Kap. Luit. ter see F. X. R. Hoogt, tot het doen van een reis naar de Noord-Pa. Dien zelfden dag is naar toe gezonden het fregateschip Koning-Willem de Tweede, Kap. J. Kooger, naar Batavia.

— Gedurende de maand Aug. zijn over den Hol-
landischen Spoorweg vervoerd 94,942 reizigers, als:
van Amsterdam 18,819; Haarlem 12,707; Leyden
7,332; 's Hage 17,808; Rotterdam 18,089, enz. —
De opbrengst van reizigers is geweest f 84,045,25,
en van goederen f 12,237,55.

— Te Arnhem rijkte van den 2. tot den 8. Sept.
aangegeven 18 schoolkinderen overleden 5, in be-
handeling 38.

De ziekte blijft hier dus getaklig sterk afnemende.
 Te Zwolle zijn van den 26. Aug. tot 3. Sept.
 aangegeven 67 choleraziiken, overleden 21; gene-
 sen 25; in behandeling 45.

LAGER ONDERWYLS

Alsoo Wij in overweging genomen hebben, dat art. 194 der Grondwet voorschrijft, dat de inrigting van het openbaar onderwijs, met uitsluiting van ieders godsdienstige begrippen, door de wet wordt geregeld; dat er overal in het Rijk van overtuiging voldoende openbaar lager onderwijs wordt gegeven, en dat het geven van onderwijs vrij is, behoudens het toezicht der overheid, en behoudens voor hoever het middelbaar en lager onderwijs, behoudens, dat; onderaank naar de bekwaamheid en de eijkenheid des onderwijzers; het een en ander door de wet te regelen:

TITEL I. Algemeene bepalingen. Art. 1. Het lager onderwijs bestaat uit: lezen, schrijven, rekenen en de Nederlandsche taal; voorts de beginselen van de navolgende leervakken: ~~de~~ ^{de} ~~natuurlijke~~ ^{natuurlijke} kunde, zingen, levende talen, stel- en meetkunde, teekenen, natuurlijke geschiedenis, landbouw, gymnastiek.

Art. 3. De scholen worden onderscheiden in openbare en bijzondere. De scholen van overheidswege opgeft en onderhouden zijn openbare; alle overige zijn bijzondere scholen.

Art. 4. Alle scholen worden gehouden in lokalen, voor de gezondheid niet schadelijk, voorzien van de noodige hulpmiddelen voor het onderwijs.

Art. 5. Niemand mag onderwijs geven zonder den volen ouderdom van zessen jaren te hebben bereikt. Om aan het hoofd eener school te staan, moet men meerderjarig zijn.

Art. 7. Tot het geven van onderwijs zijn niet bevoegd, a. de ondervindende, b. wegens misdrijf zijn veroordeeld, b. veroordeeld zijn, wegens dwang, oplichting, misbruik van vertrouwen of aantasting der zedelijkheid, c. veroordeeld zijn van de uitsluiting van alle of eenige burgerlijke of burgerrechtelijke.

TITEL II. Openbare Scholen en voorneming in de
Leeren van het openbaar onderwijs. Art. 9. In elke ge-
 meente is een voldoende aantal openbare scholen aanwezig.

Art. 10. De openbare scholen werden verdeeld in:

Art. 21. Het onderwijs op de scholen der 2de klasse, en voor geene scholen der 2de klasse zijn, op die der 1ste kl., is kosteloos voor de behoeftigen en minder-mogenden. De goedgeeden betalen op de scholen der beide klassen een matig schoolgeld. Het bedrag daarvan wordt door den gemeenteraad, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, bepaald, en door den gemeente-ontrager gelid, op de wijze voorgeschreven voor de directe belastingen.

Art. 12. Onder de kosten, in het voorende artikel bedoeld, zijn begrepen: a. de bezoldiging der onderwijzers en onderwijzeressen, ondermeesters en ondermeesteressen; b. het aanschaffen, verbeteren en onderhouden der scholen, schoolmeubelen en woningen der onderwijzers en onderwijzeressen; c. de overige hulpmiddelen voor het onderwijs, waaronder het noodige voorlees- en schrijfbekken, en andere schoolbehoeften voor de leerlingen.

Art. 15. Om te voorzien in de kosten van het openbaar onderwijs, heffen de gemeenten hanturen twee procent op alle directe belastingen in hunne gemeente uitgeschreven. Wanneer de opbrengst daarvan niet voldoende is, worden het ontbrekende aangevuld door de Provinciale Staten, die, daartoe twee procent heffen op alle directe belastingen in de provincie uitgeschreven. Indien deze middelen ontoereikende zijn om de Provinciale Staten in staat te stellen tot het aanvullen der tekorten in al de gemeenten hunner provincie, wordt het ontbrekende bijgedragen door het Rijk.

TITEL III. *Openbare onderwijzers en onderwijzeressen.*
Art. 17. Om onderwijs te geven in een openbare school wordt vereischt het bezit: a. eener acte van algemeene toelating; b. van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door burgemeester en wethouders der gemeente of gemeenten, waar de beëtziger gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond.

Art. 18. De akte van algemeene toelating wordt ver-
kregen door het afleggen van een behoorlijk examen in
de vakken, waarin men overeenkomstig art. 10 onderwijs
wenscht te geven, en omtrent de noodige geschiktheid
daartoe. Voor de bewaarschoolhouderszen loopt het
examen over hetgeen gevorderd wordt tot voorbereiding
voor het onderwijs. Het examen, waarvoor eene matige
som wordt betaald, wordt afgenomen door de provin-
ciale commissien van onderwijs, of, voor zooveel de
bewaarscholen betreft, door de plaatselijke schoolcommis-

Art. 19. De akte van algemeen nut der overheid en bepaalt naauwkeurig den aard en omvang van het te geven onderwijs.

Art. 20. Voor de onderwijzers en onderwijzeressen zijn twee rangen verkrijgbaar. Voor de schoolmeesteren en schoolmeesteressen wordt geverd de 1ste rang, voor de derden klasse de 2de rang. Voor de onderwijzers, onderwijzeressen en bewaarschoolhouders is de 3de rang van bijzondere toelating zonder rang voldoende.

Art. 21. De aanstelling der onderwijzers en onderwijzeressen geschiedt door den gemeenteraad, ten gevolge van een voordracht door den schoolopziener, de bewaarschoolhoofdleraren, en de onderwijzers, welke examen vereischt. Ingeval de provincie of het rijk tot de kosten van het onderwijs bijdraagt, wordt vooraf de magtiging of van Gedeputeerde Staten of van het departement van binnenlandsche zaken gevorderd. De ondermeesters en ondermeesteressen worden, zonder besondere magtiging, door den gemeenteraad aangesteld uit een tweetal, door den schoolopziener, met overleg van den onderwijzer of de onderwijzeres, opgesteld. Het aantal omtrent op eigen verzoek wordt vermeerderd door den gemeenteraad.

maakt loopt over de rakkers, die aan de spoorwagenschool, naar gelang van hare klasse, worden onderworpen wordt, ten overstaan van den gemeenteraad, afgenomen door den schoolopsiener met een of meerder leden der plaatselijke schoolcommissie, waar die bestaat, en zoo noodig met behulp van eenen bekwaamen onderwijzer. Bij verschil omtrent den uitslag van het examen tusschen den gemeenteraad en schoolopsiener of tusschen deze en Gedeputeerde Staten, beslist het departement van binnenlandsche zaken, dat alsdan tevens de akte van aanstelling afgeeft. Indien niet meer dan één persoon zich aanmeldt, moet deze nogtans bij een examen nader voldoende bewijzen van bekwaamheid geven.

Art. 23. Onderwijzers, mochten geen ambten of bedieningen bekleden, noch handelen, beroepen of neringen uitoefenen, noch dezer kennisgevingen in huisgeboorten doen uitspreken, ten ware zij vóór de afzetting van den gemeenteraad en den schoolopziener, of de plaatselijke schoolcommissie, waar die bestaat, eene bepaalde magtiging van Gedeputeerde Staten hebben verkregen.

Art. 24. Onderwijzers en onderwijzeressen, zoome de ondermeesters en ondermeesteressen, die zich aan pligtverzuim of wangedrag schuldig maken of aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden opzettelijk te

deur, goet, worden, op voorzigtig van, den gemeenteraad of den schoolopsiener, na ingewonnen advies der provinciale commissie van onderwijs, door Gedeputeerde Staten, in hunne bediening voor drie maanden geschorst, met behoud van hun inkomsten. Ingeval van herhaling of bij tegengesteld levensgedrag, worden zij op gelijke wijze van hunne bediening ontszet, en in het laatste geval wordt tevens hunne akte van algemeen beveling verloren verklaard. Vorenstaande bepalingen quatenus de schorsingen ontsettingen zijn insgelijks van toepassing op de overtreding van het voorgaande artikel.

TITEL IV. *Bijzondere scholen, onderwijzers en onderwijzeressen.* Art. 25. Die onderwijs wensch te geven in een bijzondere school, moet aan het gemeentebestuur en den schoolopziener verzoeken: a. een afsch. van algemeene toelating, verkregen na aflegging van een behoorlijk examen op de wijs, in art. 10 vermeld, in de vakken waartoe het onderwijs betrekking zal hebben; b. een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door burgemeester en wethouders der gemeente of gemeenten, waar de bezitter gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond. De afsch., onder a vermeld, waarvan gedurende de twee laatste vermeldde jaren geen gebruik is gemaakt, is vernietigd. Het getuigschrift, onder b vermeld, moet zijn tekenen van het gemeentebestuur, en den schoolopziener; bij afteekening door beiden of een hunner, heeft de bezitter beroep op Gedeputeerde Staten. Vorenstaande bepalingen zijn insgelijks van toepassing op degenen, die huisonderwijs wenschen te geven.

Art. 26. Voor het bijzonder en het buitengewoon onderwijs is eene akte van algemeene toelating en uitsluiting van doosade. Zij geldt alleen binnen het rijk der Nederlanden, door welke zij is afgegeven. De bepaling van art. 13 is mede op haar van toepassing.

Art. 17. De akten van algemeene toelating van bijzondere onderwijzers en onderwijzeressen, die onderwijzen, studien en de inrichtingswijze orde of met de goede eeden, of wel door zodeloos gedrag openlijk ergernis geven, worden vervallen verklaard, op de wijs bij art. 24 bepaald. Evenzoo wordt vervallen verklaard de akte van bijzondere ondermeesters en ondermeesteressen, huisonderwijzers en huisonderwijzeressen, die zich aan een ergernis levensgedrag schuldig maken.

Art. 28. Ieder lokaal, bestemd voor ~~eene~~ éene bijzondere school, moet, alvorens daarvan gebruik kan worden gemaakt, door burgemeester en wethouders en de school opzieners gezien en voor de gezondheid niet schadelijk zijn verklaard. Ingeval van verschil van gevoelen tusschen deze, of bij bezwaar van den kant des onderwijzers, beslissen Gedeputeerde Staten. (Vervolg bladz. 1)

